

Voinea Poporului

ORGAN AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE”

ABONAMENTUL
Pe un an 160 Lei
De jumătate an 80 Lei
Pe trei luni 40 Lei
REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Str. Vicentiu Babeș
No. 6.

Anul III. — N-ful 28.

APARE SĂPTĂMĂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

Arad, Duminecă 26 Iulie 1925

Ce însemnează a fi corespondent și jurnalist.

Rostul unui jurnal este să informeze publicul despre toate întâmplările și să-l lămurească efectele lor asupra vieții obștești. Tot rostul ei mai este și acela de a combate răul și a susține binele.

Două lucruri principale se cer la un jurnalist: întâi să aibă cunoștințe și al doilea să fie sincer. Cel care vorbește ce nu știe, duce lumea în eroare fără să vrea; cel lipsit de sinceritate, o înșală cu intenție.

Jurnalul care dă informațiuni, fie ele oricât de corecte, e de puțin folos cetitorului, dacă în acelaș timp n'arată efectele și nu recomandă și o soluție în cauză.

Corespondentul nepregătit, fie oricât de sincer ar fi el, face de multe ori rău celor cari se iau după spusele sale. Dar cu mult mai mult rău e în stare să facă cel lipsit de sinceritate. Cel sincer și binepregătit pentru această profesiune nu numai că poate da lămuriri în orice chestie; nu numai că e în măsură să recomande soluția cea mai fericită a oricărei probleme, dar în acelaș timp vorbește publicului de lucruri folositoare, de lucruri a căror importanță justifică spațiul de gazetă pe care-l ocupă.

Cât de departe sunt de aceste reguli unele jurnale și unii jurnaliști! Vezi coloane întregi de ziare cu vorbărie goală, cu ciornăvăli aidoma celor ce ies din gura femeilor cari se ceartă peste gard. Vezi articole în cari autorul neagă azi ce a spus ieri și susține acum cu tărie ceace condamnă adineaori cu toată sinceritatea.

După aceea mai sunt unii autori de versuri cari sunt așa de slabe și de sarbede, încât nici n'ar trebui să le scoată la iveală publicându-le prin reviste sau în cărți. Pricina stă în faptul, că făuresc nu numai spiritele alese în cari se ingrupează geniul poetic al națiunii, ci și oameni nechemăți, lipsiți cu totul de focul sfânt al poeziei. Ba unii dintre aceștia împetritează cu versurile lor și lucrările isvorite din adevărate inspirații poetice.

Și cetitorul în mâna căruia cad asemenea scrieri, orbecăie prin întineric, e aruncat dela răsărit la apus, e trimis în dreapta și în stânga, ca mai la urmă să se găsească tot la punctul dela care a plecat, tot atât de neinformați și de nelămurit precum era la început.

Cineva îmi spune mai alaltăieri că țara noastră ar fi bine să primească tezaurul său dela Moscova, cu condiția impusă de bolșevici.

„Care e condiția aceea”, îl întreb eu, crezându-l a fi unui dintre trădătorii de neam.

„Ce nu știi?” zice el. „Bolșevicii au spus României că-i dau tot tezaurul dus la ei, dacă ea se leagă că-l va împărți muncitorilor români”.

Il rog să-mi spuie dela cine primise informația aceasta. Omul răspunde cu cel mai inocent aer că auzise și el prin restaurant, dela unii cari citiseră aceasta într'o foaie al cărei nume era „Aghivorul”.

Iată ce crimă monstruoasă poate face un jurnal cu informațiile lui tendențioase sau necontrolate. Biet omul acesta, pe care l'am constatat mai la urmă a fi român bun și suflet cinstit, fusese înșelat de pana unui jurnalist (gazetar) mișel sau ignorant.

În schimbul aurului dela Moscova bolșevicii au cerut României să renunțe la Basarabia. Nu de muncitorul român se interesează ei, ci de mărirea Rusiei pe calea jafurilor și a nelegiturilor. Și-apoi ideea cu împărțirea banilor la muncitori e atât de stupidă, încât nici cel mai stupid bolșevic rus n'ar îndrăzni s-o exprime 'n public. Câți lei l'ar ajunge pe fiecare muncitor român din tezaurul acela și câte luni își poate ține el cheltuiala cu ce ar căpăta de-acolo? Asta e întrebarea.

Omul de care e vorba nu e singurul înșelat cu svonul acela nătâng sau criminal. Ca el vor mai fi sute. Și răul cel mare este că cei mai mulți cred tot ce li-se spune, fără a-și lua osteneala unei cercetări.

Iată o apucătură pe care am condamnat-o și o condamnăm cât vom trăi. (R.)

Suspendarea examenelor în Cluj.

La comisia de exminare, care funcționează pe lângă Baroul advocaților din Cluj, luna aceasta urmă să se aplice pentru întâia oară noul regulament.

Acest regulament a stârnit mari nemulțumiri în sânul advocaților stagiați, căci prin acesta s'a creat o și mai mare deosebire desavantajatoare între stagiarii ardeleni și cei din vechiul regat. Advocății stagiați din vechiul regat înscriși la Universitate înainte de 1 Septembrie 1922 beneficiază încă tot de regimul legit vechi, ne fiind obligați a se supune unui examen de capacitate. Ei după terminarea studiilor Universitare de 3 ani pot funcționa de a dreptul ca advocați cu clientela proprie, până când cei din Transilvania de pe acum sunt deja tratați după noua lege, la examen de tot altcum și față de fosta lege a advocaților din Transilvania.

Dar așa se vede că nemulțumirile create de această lege n'au putut să mai rămână numai în sânul stagiarelor interesați. Ea a produs buclucuri chiar în sânul Comisiunilor, înființate în baza noului regulament. Astfel Comisiunea din Cluj a fost nevoită să se suspende, ivindu-se nedumeriri și divergențe de păreri între membrii comisiei relativ la chestiunea interpretării unor dispozițiuni din regulament. O dovadă și și mai mult că regulamentul așa dnpă cum s'a făcut nu poate să finjeze, sau cel puțin se arată o mare pripeală la aducerea și punerea lui în aplicare, lucru ce nu trebuia să se întâmple până ce legea care este una de unificare, nu se putea aplica în întreg cuprinsul țării, când bună sau rea, creia aceiași situație pentru toți cetățenii de o potrivă.

Revenind la cazul din Cluj ne surprinde faptul, că divergența s'a produs tocmai din partea unui membru din vechiul regat, care a dat interpretarea menită să îndsprească și mai mult si-

tuația stagiarelor din Ardeal față de cei din vechiul regat.

Interesant este în chestiune că Comisiunea din Oradea Mare aplică regulamentul deja de 3 luni, cu toată rigoarea.

Avem astfel deosebite categorii de stagiari chiar în Ardeal, nevorbind de vechiul regat, Basarabia și Bucovina.

Unii, cărora li s'a aplicat regulamentul, alții cărora nu, și alții cari pregătiți de luni de-a rândul, stau în fața unei suspendări pe timp nedeterminat, după ce degeaba au cheltuit stând prin Cluj sume mari, imprumutate sau stoarse încă tot din punga unor părinți cari cu sistemul acesta sunt nevoiți a cheltui cu copiii lor până la o etate, în care colegii de carieră mai norocoși prin faptul că sunt în o altă provincie a țării de mult au clientela stabilită și veniturile proprii îndestulătoare pentru existență.

Stagiar.

COMITETUL ARBITRAR al bursei de mărfuri din Arad.

—
Încă o lovitură de românizare.

Lista membrilor Comitetului arbitrar de pe lângă Bursa de mărfuri din Arad, votată de adunarea membrilor în luna Aprilie a fost aprobată de minister, componându-se din 49 membrii ordinari, dintre cari 14 Români și 35 minoritari; și din 10 membrii suplimentari — 4 Români și 6 minoritari.

Comitetul astfel alcătuit, a ținut la 20 crt. adunarea de constituire formându-și prezidiul următor: Gheorghe Adam și Alex. Goldschmidt prezidenți; Andrei Adler, Ladislau Purgly și Maxim I. Vulcu viceprezidenți; Dr. Mihai Mărcuș, Gavril Feier, Cornel Burza, Ilie Pap, Sighismund Leopold și Iosif Jelinek, membrii în direcțiune; Virgil Antonescu, Iuliu Reinhard și Mihail Constantin, censori; Andrei Deutsch casier.

Credem că după privirea cifrelor de mai sus nu mai este nevoie de nici un comentariu și vom putea dormi liniștiți așteptând românizarea orașelor ardelenene și consolidarea economiei naționale! Va rămâne totuși de știut, dacă domnii Români, cari au admis a fi aleși în minoritate au într'adevăr consimțământul masei de industriași și comercianți români, cari sunt prin această grav atinși, sau se mulțumesc a juca numai rolul păpușelor cu triicolor la gât? Pentru că un lucru este cert, că industriași și comercianții români privesc faptul acesta drept o strângere de relațiuni economice cu Budapesta, și nici de cât ca pe un fapt care ar avea altă menire.

Matca.

DEZERTORII.

Jertfindu-ne totul și neprecupețind nimic, noi am făcut din sângele și viața noastră să răsară cât mai mândră și frumoasă România-Mare și întregită.

Prin curajul și prin sacrificiul nostru noi am învins trufia teutonă, făcând ca să se ducă peste tot lozinca că „Românul în vecl nu plere”.

Deci noi care numai prin puterea noastră de patriotism și de jertfe, am reușit întotdeauna să scăpăm țara și neamul din cele mai grele cumpene, nedumeriți și plini de amărăciune ne întrebăm: cum de ne mai rabdă Dumnezeu să mai călcăm pământul acestel țări, stropit cu atâta sânge de viteji, când în jurul nostru mișună atâția dezertori fără ca să le cerem socoteală.

Acești mișei, care au speculat în mod infam și țara și pe noi prin tot solul de bandistime astăzi ca culme

a ironiei ne și sfidează cu cele mai obraznice purtări.

Iar cei în drept să le aplice pedeapsa cuvenită, privesc cu atâta nepăsare și indiferență încât pe noi ne indignează iar lor le dă curaj.

Punem dar, fără a căuta să jignim pe cineva, întrebarea: care e misterul că din zeci de mii de dezertori jidani, în special, dovediți pe deplin vinovați, nu sunt judecați nici până azi? Iar acei cari au fost judecați sunt găsiți fără vină și puși în libertate?...

Chestiunea părând de îngrijorat, rugăm pe cei nutriți de sentimentul patriotismului cinstit, să deschidă bine ochii și lăsând la o parte puterea oricărei influențe sau intervențiuni, să trimeată cât mai repede în pensunea pușcărilor pe toți cari din lașitate, acuma ca și atunci duc mai departe opera lor de trădare și de îmbogățire personală, în dauna țării și a neamului întreg.

Ioan Movila.

Prețul unui exemplar 3 Lei.

Un răspuns românesc.

— „Acțiunea Românească” răspunde d-lui Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul” care a scris în ziar un articol, intitulat: Pentru studenți și pentru marele public din România.

— Dorim din tot sufletul ca studentul român să-și facă în mod strălucit datoria la Universitate pentru că din această distinsă muncă rodnică va rezulta superioritatea intelectuală a aceluia element etnic, care, având și superioritatea numerică, va fi conducătorul de fapt al acestui Stat în toate domeniile de activitate a populației care îl locuiește. Dar în zilele noastre, când ni se cere să umplem, fără zăbavă, cu suflet unitar românesc cadrul bogat al țării întregite, se impune studentului ca, după ce și-a făcut conștiințios și liniștit datoria pe băncile școlii, să se manifeste în mod pașnic și, ca cetățean. El cu idealismul lui neprihănit, vibrând puternic de iubirea patriei nu poate rămâne indiferent față de marea chestiune care întunecă viitorul acestui neam: față de pericolul jidovesc.

Dacă actualii conducători nu înțeleg sau nu găsesc oportun a dovedi că înțeleg toată gravitatea acestui pericol ei nu pot opri ca tineretul universitar să pătrundă mai adânc problema, pentru simplul motiv, că acest tineret fiind de pe acum direct amenințat simte mai bine ca toți, că la vârsta coaptă va cădea în propria-i țară sub tirania jidovească, de nu se pune parazitului un stăvilor cât mai timp. Noi, cari am ajuns în situațiuni bine adăpostite, în egoismul nostru miop putem continua a vieții în nepăsare, bucurându-ne, într-o atmosferă generală posomorâtă, de foloasele trecătoare ale pozițiilor câștigate fără a ne impresiona că în jurul nostru mișună tot mai mulți concurenți jidani, cari după noi vor ocupa toate posturile vacante. Dar generația tinerimei universitare cum să nu privească cu îngrijorare la viitorul ce-o așteaptă din ziua, când intrând în viață, va găsi toate locurile prinse de jidani: în medicină, în avocatură, în inginerie, în instrucția publică, în administrația armatei și în statele ei majore, și chiar în magistratură cum au făcut în Statele Unite? Nu mai vorbim de industrie și comerț, care tot a încăput pe mâna lor.

Îată pentru ce tineretul de astăzi

și împreună cu el toți românii de bine văzându-și zădărnicită perspectiva de a trăi la etatea maturității ca stăpân în țara lui, are tot dreptul să se manifeste în acele mișcări cu caracter național, cari, planând deasupra partidelor politice, își pot recruta forțele de conducere din membrii cinstiți și dezinteresați ai tuturor partidelor.

Mai este oare trebuință să amintim că în toate țările Apusului, în epocă lor de consolidare, studențimea a fost în fruntea curentului național, pe care mai târziu oamenii de stat l-au înșăpuit spre fericirea neamului lor?

Oare în România mică, studențimea care și-a văzut de carte tot astfel cum înțelege și tineretul universitar din România mare să își vadă de carte, nu a avut nici un rol în cultivarea conștiinței de unitate națională a tuturor Românilor, din care conștiința s'a zămislit făurirea țării de astăzi? Dar în chestiunea respectului datorit graiului strămoșesc, cu excluderea ori cărei limbi străine de pe scena teatrului național din București, studențimea nu a avut nici un rol la impunerea aceluia respect, care de atunci s'a consfințit ca o dătină intangibilă? Poate Dl Stelian Popescu își aduce aminte de grandioasele manifestațiuni, al căror conducător era Dl Profesor Nicolae Iorga. (Durere numai era)

Când studențimea de acum 20 de ani se ridică energic ca un singur om pentru „limba românească”, punem o întrebare aceluia, cari se mai clatină în nedumerire: oare nu au dreptul studenții României mari să se manifeste și ei ca cetățeni pașnici astăzi când nu numai ei, dar toți Românii de baștină și de bună credință din această țară au viziunea clară că statul, încheiat cu n. spuse sacrificii, se va iudaiza complet în câte-va decenii, dacă nu luăm măsuri grabnice și eficace.

SEZICE:

Că în săptămânile trecute în trenul Copșa—Sibiu, călătorii din cl. II. au fost siliți să stea în vagon cu plover deschis ca să nu fie plouați, deși conducătorul spunea că înainte cu vre-o trei zile au eșit vagoanele din reparație.

Oare nu vor fi fost și aceste trenuri de plăcere — vreau să zic de „durere“?

Serisori din Italia.

I.

S'a scris, cântat și prea slăvit atât de mult și de mulți această țară binecuvântată, cu frumusețile ei naturale, cu arta și civilizația ei neîntrecută, încât ar fi de prisos și poate fără putință a descrie ceace oferă vizitatorilor, acest Paradis al continentului nostru.

Ce cred că va interesa pe cititorii acestui ziar este, ca din cadrele unor impresii de călătorie, să se desprindă noua viață economică, social-politică de evoluție, a Italiei de după război.

Dacă în trecut Italia a fost isvorul și îndrumătorul lumii în știință, cultură și dezvoltare economică, cu universitățile, muzica, pictura, poezia, comerțul maritim și patriotismul acestui popor latin, hotărât că și astăzi poate servi ca stea călăuzitoare.

Când toate statele vechi și nouă de după războiu se frământă între două curente mari sociale: *socialism* și *naționalism*, regimuri și guverne naționaliste și socialiste se perândează în nesiguranță în Anglia, Franța, Germania, ne mai vorbind de Rusia, singură și cea dintâi Italia, urmează o singură și cea mai precisă cale: *democrația națională=fascismul*.

S'a prezentat din partea presei jidovești acest curent șovinist național zis fascism italian, ca o dictatură și oprirea a libertăților publice cetățenești, dar cel care vede din apropiere conștiința patriotică, munca întinsă, producția mare, viața economică normală, organizația minunată politică, se poate convinge de minciuna ziarelor noastre ovreești și interesul lor de a ponegri tot ce nu este coșer-internațional.

Fericiți de a fi trecut cât mai curând peste spoliatiunea și jaful unguresc cu 100.000 coroane, o cursă cu trăsura, sau 80.000 cor., un prânz, la granița italiană te întâmpină amabil controlorul de vamă, mulțumindu-se cu declarația că nu ai praf de pușcă sau bombe în geamantane, fără a mai răscoli sau cerceta conținutul.

Triest.

Ajuns Dumineca dimineața în portul grandios al Triestului, reflectat în oglinda albastră a mării Adriatice, o privești încântătoare, a unui port de o curățenie rară; vapoare din toate părțile, o lume de toate limbile Europei, serviciu prompt și maximat, dela

hamal, până la părăsirea camerei de hotel. (Gândiți-vă apoi la birjarii și personalul de hoteluri din București, cine a avut nenorocirea să le încapă pe mâni.)

Urc la întâmplare și cu rezervă scările Direcțiunii regionale a căii ferate, deși convins, că fiind Duminecă, nu se află nime în oficiu.

Cu atât mai mult am rămas surprins, aflând Duminecă dimineața la ora 8 și 20, pe toți funcționarii în serviciu, dela Director până la telefonist.

Nedumerit asupra acestui exces de zel, mi s'a răspuns, că serviciul divin începe la ora 10½ și un plus de muncă de 2 ore, datorează fiecărui Italiei nouă și bunului mers al interesului obștesc.

Cu prea multă amabilitate dl inspector cav. Gyigi, oferindu-mi serviciile la telegrama oficială trimisă Duminecă Ministerului de comunicații din Roma, după 24 ore, am primit răspunsul favorabil de călătorie aproape gratuită — ca profesor și jurnalist — pe căile ferate ale statului.

Aduc cele mai călduroase mulțumiri de grațitudine dlui prim-secretar al Direcției Căii ferate Danek Ginseppe, care întrecând cu mult ori cari cerințe de complezanță, cu atâta dragoste m'a informat în scris și oral.

În devotamentul acestui funcționar, pentru interesul public și pentru răspândirea bunului nume a funcționarilor țării sale peste hotare, am văzut primul motiv al propășirii acestui popor și stat.

Pitoreașca regiune *Miramare* cu parcul minunat, castelul din basme și baia de mare, oferă pe lângă cel mai redus preț, populației din toate straturile sociale un rar prilej de recreație, igienă și bună dispoziție. În alinarea navelor se reîntorc cu toții seara, cântând în perfectă armonie și fără gugumănie sau diferență socială românească, cântece naționale, continuându-și fiecărui în același unitate sufletească, munca pentru binele propriu și public.

Grado, baia mondială maritimă, prielnică mai ales pentru minori, adăpostește nenumărate colonii de copii din toate țările. Am văzut colonii de băieți și fetițe întreținute aici pentru cură și recreație de către statul cehoslovac, ungar, german etc., iar bine înțeles, de români, de copii suferinzi, întreținuți de către statul român, sau de I. O. V. care cheltuiește cu administrația zeci de milioane, — nici pomană.

Și oare unde este mai mare procentul mortalității infantile, ca în Țara Românească?!

Ei, dar trebuie arătate excedente bugetare și diurne pentru scandalurile parlamentare.

Prof. D. Gherman.

Veneția, Firenze, Roma.

Moș Niță și talmăcirea „Bibliei.”

În'un pat de pe frumoasa și bogata vale a Oltului din preaslăvita dar mult încercata Țara Făgărașului trăiește „Moș Niță” gârbovit de greutatea a vre-o 75 de primăveri, dilectându-se din zori până în noapte cu „Sfăta scriptură” și cu explicarea acesteia așa după cum el o înțelege. În zile de sărbători și de dumineci, când locuitorii comunei istoviți de munca fizică, lucrul câmpului, se așează pe „laițele” improvizate în fața căscioarelor lor bogate în lăniște și curățenie, în mici grupuri de câte 2—3 familii, sau chiar mai mulți tineri ori bătrâni, așteptând pe simpaticul „moș” să le mai citeze ceva din „Biblie” și să le talmăcească însemnătatea.

Nu este vorba de vre-un „adventist” care ar urmări să pervertească credința neșărmurită a concetățenilor săi; nu este un necredincios; nu e nici sâmbetist, este creștin ca toți creștinii, cu singura deosebire că el nu s'a mârșănit în a crede în cele ce să predică de către păstorii turmei omenești, cam puțin conștiințioși de menirea lor, — în dumineci și sărbători numai, ci prin destoinicia și agerimea minții sale, a

căutat să pătrundă mai adânc în cunoștințele „biblice”, ce la început i se păreau a fi învăluite într'un văl misterios. Și după ce ani de zile a citit și recitat voluminoasa carte „Biblie” a ajuns să o cunoască pe dinafară și prin legături de capitole între capitole din diferiți profeți, să-i dea un înțeles, o talmăcire ce corespunde întocmai cu unele pasagii din Istoria Universală. Talmăcirile lui sunt foarte interesante și așa de simpatice predate încât ajută curiositatea ori căruia cunoscător al acestei ramuri de știință.

Prin talmăcirile sale biblice a prezis războiul mondial cu vre-o 2—3 ani înainte. La începutul lui a prezis că are să dureze vre-o 5 ani „acel mare războiu” și că dela izbucnirea lui la un an, vor cădea „trei cetăți” adevărate trei țări, pradă oștirilor germane și aliaților lor, — ceace s'a și întâmplat prin căderea: Belgiei, Sârbiei și Montenegroului. A prezis intrarea României în războiul mondial, înfrângerea, refacerea ei și realizarea visurilor seculare. Revoluția rusă..., dărâbuirea Austro-Ungariei..., înființarea noilor state și desorganizarea completă a Germaniei; toate le-a știut înainte, unele din acestea însă nu a cutezat a le spune, căci ar fi fost dat trupul lui pradă câinilor turbați, — zice.

Stând de vorbă cu simpaticul „Moș Niță” — nu de mult, — l'am întrebat, cam ce crede și ce părere-și da despre evenimentele de după războiu? Când se vor curma mizeriile și când vom pune capăt vieții zbuciumate în care ne tăvălim?..

El mi-a răspuns simplu, dar cu atâta încredere și mândrie de sine, încât nu mă putui obține a nu zâmbi.

— „E semn bun d-le N. Acesta este un început ce duce la adevărata fericire a neamului nostru.”

— Ce fericire mai mare ca aceasta vrei d-ta, nu vezi că ești prea pretențios? Nu ne este realizat visul secular, înfăptuind România întregită?... Nu suntem noi iarăși stăpâni pe ogoarele și plaiurile noastre, mai eri răpitate de liftele răuvoitoare neamului nostru?..

— „Ba da, așa este, dar astea sunt încă nimica pe lângă fericirea ce ne așteaptă”; și citează vre-o câteva capitole din anumiți profeți din „testamentul vechiu”, cari legându-le între ele, și explicându-mi-le, dă într'adevăr o profecie cam grea de crezut, dar totuși realizabilă..

El prezice un nou războiu, din care vom eși noi supremii învingători — „noi poporul ales”, — căci noi suntem acela, — zice el. Aceasta datorită faptului că ne-am păstrat cu sfințenie

graiul, pământul și credința strămoșească și nu ne-am sfiiț nici când a ne apăra religia chiar cu prețul vieții noastre, când eră și unde eră de lipsă.

— Deie Dumnezeu bine! — zisei — și „moșneagul” mulțumit că dădusei atâta atențiune spuselor lui, zâmbi de fericire, apoi cu un gest afirmativ, din cap și prin următoarele, întărește cele spuse:

— „Da, da domnule N., așa are să fie... Asta nu o spun eu, ci cartea sfântă și e numai atunci când mîntie în cele susținute, când vre-un cuvânt din textul ei original a fost tradus greșit. Asemenea greșeli însă, sunt foarte rare.”

Apoi am întrebat ce crede și zice în „Biblie” despre jidani și despre mișcările antisemite, — căci altcum „moșneagul” este în curent și cu politica.

— *Jidanii*.. ei nu peste mult vor fi goniti din toate țările și se vor întoarce în țara unde s'au născut, de unde s'au împrăștiat ca sarea în mare și vor fi puși la mare osândă, până ce se vor ispăși de păcatele lor, pentru restignirea Mântuitorului Domnul nostru Isus Hristos. Și când vor lua și ei credința adevărată, întemeiată de acel pe care l-au chinuit la nemărginire, vor fi și ei îndreptățiți ca toate celelalte

PUBLIKAȚIUNI...

instrumente de batjocură religioasă, națională și morală.

Adânc jignit de măsura în care unele reviste umoristice — scâpătate — se obrăznicesc de a corupe spiritul poporului prin diferite articole cu conținut imoral, pângărind sentimentele noastre cele mai scumpe, cu onoarea noastră și rog să binevoiți a publica în președintele Dv. ziar articolul de mai jos.

De un timp încoace, mai ales după războiul mondial, au apărut o mulțime de ziare, cari propagă diferite idei politice, au apărut foarte puține publicațiuni cari să propage cultură națională, știință și sociologie, atât de necesare revendicării naționale în urma pierderilor cauzate de război. S'au ivit însă ca ciurmele după o ploică caldă, o puzderie de reviste umoristice ca: Pardon, Tiribomba, Dracul, Hai-lui, Furnica (a existat), care se lângă umorul, uneori de prost gust, au obrăznicia să-și bată joc prin caricaturi și ilustrații chiar de însuși capul Statului, de bărbății noștri de Stat, de instituțiile noastre, ne batjocoresc obiceiurile noastre scumpe strămoșești, religia și credința, care sunt fundamentul lumii și baza Statelor.

Dar aceasta nu e totul ce se-ar putea revolta. Aceste reviste, lipsite de orice sentiment de morală și gust estetic, publică diferite articole cu conținut absolut imoral, mârșav, care demoralizează populația, mai ales generația cea tânără, care în vârstă tinereții, alunecă atât de ușor pe panta imoralității și desfrâului.

Acesta e oare Furnică, Paronule, Tiribombă, Dracule, Hai-luiule rolul presei în viața de azi?! Aceasta înseamnă a înșelă masele largi ale poporului a apăra interesele națiunii?! Astfel interpretați libertatea presei garantată prin constituție?! Ori ce om care are puțin discernământ limpede la căpătâi, înțelege lesne din care tufis se această urmă veninoasă, abracadabra în haină de umor, aici majoritatea patinilor, re-

poare și atunci va fi: o turmă, o țe și un păstor.

Într'adevăr mișcările antisemite par să începă de războiul religios, — războiul în prima fază, care să sperăm, că prin credința nestrămutată și înarmurită a poporului nostru în atotputernicul Dumnezeu, are să sfârșească victoria noastră.

— Dumnezeu ne fie să le vedem și să le realizeze dragă „Moș Niță”, — pe d-ta să te proclamăm cu adevărat „profet talmăcitor” al nostru, drept răsplătit.

— „Să te audă Dumnezeu! Cât de de mine și răsplata mea las-o mai departe... n'am nevoie de nici o răsplată materială sau materială, căci sunt bănuș și ca mâine o să mă duc...”

— Atunci cu bine!...

M'am despărțit de el cu oare care regret cu iluzii nespuse de frumoase, omițându-i o nouă revedere în viitor...

Mai puțin gârbovit ca înainte, mulțumit probabil de succesul avut cu pașii eretici și mândrii s'a îndreptat spre alt grup de oameni salutându-i cu „zis-a Domnul”!

N. Roghinda-Făgăraș.

dactorilor și corespondenților a acestor reviste aparțin viței nobile a „poporului ales”.

Să ia aminte cei cu musca pe căciulă, căci paharul e plin cu venin, pe care ni-l umple cu o prea cunoscută obrăznicie — sui generis — și ar fi foarte nimerit în interesul propriu, să-și mai limiteze apucăturile odioase pentru plănuirile, sub mască de umor, a coruperii sentimentului religios, național și moral.

Iar părinților le incumbă datoria sfântă, dacă voesc să aibă copii cu sufletul nepângărit chiar din frageda vârstă, să-i supravegheze cu toată sollicitudinea și să-i apere de toate revistele și publicațiunile perverse și cu conținut imoral, ca astfel îndeplinându-și una dintre cele mai capitale datorii părintești, să poată lăsa urmași vrednici, buni patrioți, adevărați fii ai națiunii.

Asemenea orice bun Român, care își dă seama, că binele, gradul de cultură și progresul unei națiuni depinde în cea mai largă măsură de educația ce o primește tânăra generație, atât în casa părintească, care este cea mai mare școală de virtuți, cât și în viața socială și de stat, nu va pierde din vedere orice moment de a arăta calea bineului, de a apăra de lunecușul spre distrugătoare panta a imoralității, pe oricine ar înclina spre ea.

Vivant sequentes!

Gh. Dulghier, stud.

ANTOLOGIA SCRITORILOR ROMÂNI

Volumul I.

„BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL”

din Arad, a apărut sub nr. 27-28 o frumoasă antologie a scriitorilor români dela 1821 încoace.

Antologia e alcătuită de cunoscutul publicist ION CLOPOȚEL și cuprinde bucăți alese din scrierile lui: George Lazăr, George Asachi, Eliade Rădulescu, Barbu Paris Muleanu, Al. Hrisoverghi, D. Petrino, Al. Depărățeanu, N. Nicolescu, C. Stamati, V. Cârlova, A. Cantemir, D. Țichindeal, Alex. Donici, Gr. Alexandrescu, Anton Pan, D. Bolintineanu, Al. Sihleanu, G. Barițiu, A. Șaguna și T. Cipariu

□

Volumul II.

Cuprinde bucăți alese din scrierile lui: M. Cogălniceanu, V. Alexandri, N. Bălcescu, Ion Ghică, Al. Odobescu, Const. Negruzzi, Gheorghe Pann, Bogdan Petriceicu, Hașdeu, C. A. Rosetti și Cesar Boliaș.

Prețul 15 Lei — Se poate comanda dela Librăria „Diecezană” din Arad.

ELENA NEGUȘ ȘICLOVAN

CROITORIE DE DAME

A R A D,

Colț Piața de pasări și str. Turnului nr. 3

Dreptate, ordine, cinste și morală!

In țara noastră oamenii își fac de cap. Nu se respectază legile, nici ordonanțele. Partea cea mai mare a locuitorilor țării lucră și trăesc pe față contra legilor, contra cinstei și moralei, fiind convinși că nu este putere lumească, care să-i tragă la răspundere pentru faptele lor, de oare ce totdeauna se vor găsi amici, prieteni cunoscuți, oameni de intervenții, oameni fără suflet, fără inimă și fără Dumnezeu, cari pentru parale — arginții lui Iuda — să intervie și în cele mai murdare afaceri în favorul păcătosului.

Și acești oameni, cari în partea cea mai mare sunt Români, sunt cei mai mari dușmani ai neamului și Țării Românești.

Pe acești ticăloși ar trebui

arătați cu degetul ar trebui să ne ferim de ei ca de holeră, să-i boicotăm, să nu stăm cu ei de vorbă, să-i desprețuim, să-i facem imposibili ca să mai trăiască în mijlocul nostru, fiindcă ei sunt aceia, cari în prima linie propagă nedreptatea, disordinea, necinstea și imoralitatea.

Aceștia intervin în orice afaceri ilegale jidovești, aceștia își bat joc de tot ce este bun și sfânt în această țară, acești oameni cu suflete negre sunt nefericirea neamului românesc. Boicotați pe diavolii aceștia căci numai astfel vom putea reîntrona dreptatea, ordinea, cinstea și morală, temelie solidă a vieții vecinice de care trebuie să aibă parte neamul românesc în mândra și bogata Țară Românească

Serbarea internațională a cooperatiei

Acum 30 de ani s'au pus în Anglia bazele „Alianței internaționale a cooperatiei”, din care fac parte și cele 10.000 de cooperative din România. După frământări îndelungate, alianța a acceptat în fine programul de muncă prezentat de marele cooperator Albert Thomas, azi directorul internațional al muncii.

Dela aceasta dată cooperatia nu se mai mulțamește a promovă numai interesele membrilor ei, ci are de scop principal interesele statului și ale neamului, care o alcătuește, făcând parte întregitoare din viața națională. Prin urmare serbarea cooperatiei, ce se ține an de an la 4 Iulie e sărbătoarea muncii producătoare. Și nu știu dacă mai este în lume țară, unde să fie atâta nevoie de propagarea ideii cooperatiste ca în România, unde de celea mai multe ori se confundă interesele statului și ale neamului cu buzunarul singuraticilor și unde marele capital este aproape numai în mâni străine.

Convinși de acest adevăr Direcțiunea cooperativei din Zimbru a decis să se alătore și ea la serbarea internațională a cooperatiei și să aranjeze pe speșele proprii o serbare câmpenească pe ziua de Duminecă 5 Iulie. Hotărârea a fost primită cu bucurie de întreaga populație și s'au făcut toate pregătirile de lipsă, consumându-se aproape întreaga sumă preliminară de 2500 Lei spre acest scop. Dar pe cât ne-a fost de mare bucuria pe atâta ne-a fost decepția, când pretura din Șebîș sub Nr. 1415/1925 respinge cererea iscălită de preotul și primarul comunei să nu permită ținerea serbării pe cuvânt că cooperativele noastre nu au nici o legătură cu cooperativele din alte țări și că serbarea are caracter politic sovietic.

Am avut și până acum multe de suferit pe urma abuzurilor venite dela aceasta pretură reprezentată prin Dl Huf cu deosebire în chestiile litigioase dintre locuitorii Români ai comunei și domeniul Zselensky din loc, în cât nu cutezăm a ne adresa preturei oricâte încălcări ne face domeniul, dar nu am crezut să aibă cutezanța temerară a interzice o serbare cu scop atât de mareț care a fost sărbătorită de 31 țări de pe glob; iar în capitala țării noastre serbarea a fost ținută în

aula fundației Carol cu strălucirea pe care o merită unde și-au dat întâlnirea fruntașii vieții noastre economice.

Dar să nu creadă nimeni, că Dl Huf a făcut din ignoranță acest pas, ci el aplică în spirit și în metodă apusul regim unguresc. Atunci fibriul era simbolul tipic al teroarei și despotismului și toate nelegiuirile le motiva cu împrejurarea că Românii sunt trădători de patrie și preoții agitatori contra ideii de stat maghiar.

Atunci ovreul pripășit și funcționarii domeniului din comună erau patrioții încredințați cu rolul de detectivi contra locuitorilor Români. Astăzi e tot așa, căci numai persoanele s'au schimbat dar tot același spirit și metodă. Cari au fost atunci patrioți sunt și azi și fac pe detectivii, și cari au fost atunci trădători sunt și astăzi, cu deosebire că atunci privirile trădătorilor erau ațintite spre București, iar acum — zic ei — spre Moscova.

Astfel toți minoritarii sunt tratați de Dl Huf cât se poate de cavalește și duce cu ei prietenie destul de suspectă, iar Românii sunt injurați de Dumnezeu și amenințați a li se trimite pe cap escadronul de jandarmi. Și pentru ce toate acestea? Numai pentru că sunt bolșevici! De aceia zic, nu e atât de ignorant Dl Huf pe cât e de caraghios. C.

Cea mai efină și mai bine asortată
pielărie românească
este
VICTOR BOSNIAC
Magazin de pielărie
Arad, Piața Catedralei.

INSERATE

numai dela creștini se primesc
la Administrația ziarului nostru
din Arad, str. Vicențiu Babeș nr. 6
Prețul unui cm² e 2 Lei.

Acum permite Cuvinul?...

Cred că de multă vreme — sau poate nici odată — n'a mai existat pe fațada vreuneia din frumoasele vile, cari dau Cuvinului un deosebit aspect de estetică originală, placar' de cari să arate pașnicilor băștinași — a căror vii (.crâmpie...) sunt îngrămădite înspre pădure — că acolo este proprietatea inamovibilă a lui X-viei sau Y-berg etc.

Lumea care trăește azi în această comună n'a mai pomenit până acum asemenea manifestații „de vitrină“, dar însăși într'o bună zi — deși cam târziu — a fost frapată de „firma“, inscripția: „Tamáslak“! E foarte adevărat, că ori ce trecător care străbate valea prin fața acestei vile, — instinctiv — își îndreaptă privirea spre partea opusă; aceasta fiind o obișnuiță generală... poate unii au crezut că tăcând, dl Tamaș va consimți la adoptarea ideilor lor înăbușite (de ce?)... dar s'au înșelat amarnic, întrucât dl a rămas absolut intangibil! Nu suntem în posesia opiniei generale și e probabil ca fiecare să-și aibă păreri personale; (quod capitis tot sensu) în orice caz însă, s'a dovedit că aceasta aparentă divergență de idei duce la același fericit rezultat: „Placa trebuie înlocuită“! Nu-l cunoaștem pe dl Tamaș, dar bănuim — și suntem foarte îndreptățiți — că dl-ului cunoaște atât proverbul: De gustibus (et coloribus) non est disputandum, cât și aplicațiile lui practice...

Copilul imitează.

Pentru copil părinții devin totul în lume de cum începe să cunoască și să-și dea puțin seama de ce-l înconjoară. În ei vede pe cei cari îl apără, pe cei cari îi procură toate plăcerile, pe cei atotștiutori și pe cei atotputernici. De aceea îi imitează, făcând, după ce se mai mărește, tot ce fac ei și crezând tot ce spun ei.

În mintea copilului purtarea părinților este cel mai perfect exemplu care trebuie urmat. De aceea-i auzi atât de des spunând, „așa a spus tata“, sau „așa a făcut mama“. Apoi ei zic și fac orbește ca ei, de vreme ce alte ființe mai perfecte pe lume nu cunosc.

Graba aceasta a copilului de a primi totul fără ezitare dela părinți trebuie să deștepte în aceștia dorința de a se purta pe cât e cu putință mai bine în prezența lui. Copilul în fața căruia se vorbește cinstit și se fac fapte bune, va crește om de omenie. Cel care aude și vede lucruri rele dela părinți, nu poate ajunge de cât un ticălos.

Părinții cari-și iubesc copiii își dau seama care le e datoria, când știu toate acestea. Să nu uite că copilul imitează tot, dar absolut tot ce vede și ce aude dela tală și dela mamă. — *Guriță.*

Săteni! Aveți o datorie cetățenească să vă iubiți țara și neamul și pentru ca să puteți trăi în liniște și bună înțelegere în țara noastră, aveți nevoie de conducători harnici și drepti. Pre cum alături de hrana de toate zilele aveți nevoie și de pâine, așa alături de toate celelalte cunoștințe aveți nevoie și de o gazetă bună care să vă arate întotdeauna conducătorii buni și adevărați. Cetiți cu toții singura gazetă care împlinește acestea „Voința Poporului“.

CROITORIE. D-l Teodor Cristea care a avut ani de-arândul atelier renumit de croitorie în centrul orașului Budapesta în str. Văczi, și-a deschis acum atelier în strada Eminescu Nr. 30 în palatul Ortutay. Este datoria tuturor românilor de bine să-și procure haine în acest atelier unde vor fi serviți după cele mai noi mode, cu cele mai bune stoffe din străinătate, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cenzurat: Prefectura județului.

E un adevăr incontestabil acesta, și-i dăm perfectă dreptate d-lui Tamás (?) dar dacă n'avem de discutat asupra gustului său, avem de obiectat asupra rezultatului care derivă din el... Atât placarde, cât și tot ce-o înconjoară, dovedesc că posesorul este un bun cunoscut al frumosului; literile sunt de-o caligrafie nediscutabilă și suntem siguri că un bun artist — nu însă internațional — i-ar aduce elogii. (Făcând — bine'nțeles — abstracție de limbă prin acărei intermediu se reliefează proprietatea d-lui...)

... N'am scris acestea rânduri din spirit corosif, ci pentru a ruga pe pretenii etc. D-lui să-l înduplece a acorda și limbei noastre o „grație“, adică să-și scrie numele în limba românească căci ce frumos ar suna: Vila Tamaș în loc de sacadetele cuvinte: Tamás lak" e-o chestie de fonetică... (?)

O idee postumă: Poate Dlul a fost încurajat de faptul că și la stația tramvaiului electric „chiar“ în fața primăriei pe actualul dos al tablei (fost odinioară fațal) stă scris cu litere mari... mari de tot... „Aradkővi“... ce mai știi?... obiceiurile se molipsesc... un lucru însă e sigur: în cel mai scurt timp — cu prețul oricărei nepăsări — vom transmite dobanțele noastre dlui Tamás într'u cât privește liniștea și nesuferința ființare acestei sfidării

Cupidinus Negata?
Delacuvin.

UN ȘIR DE PERLE.

Cel ce poartă jugul și-a trăi mai vor Merită să-l poarte spre rușina lor.

Dim. Bolintineanu.

„Cel cuminte dorește să stea cât mai mult lângă cele mai desăvârșit decât sine.“

Platon

Este mare deosebire între prestigiul datorit unei situații sociale și acela obținut prin valoarea ta personală. Pe când cel dintâi se obține ușor, cel de al doilea, cu mare greutate.

M. Zaharia

Vivés, învățat spaniol, arată cât e de trebuincioasă instrucția pentru femeie, care lasată în ignoranță, mama viciilor, va strica și ei și generațiilor la care va da naștere.

(Din „Femeea“ de doamna Maria Butureanu)

„Intunerecul“ (intelectual, obs. mea) este prietenul gândurilor negre, povătuitorul urzirilor blestemate al desfrâului și fărâdelegii. La întuneric își făuresc furile și păcatul planurile lor vinovate“.

Dr. Drăgescu.

„Cetățeni buni nu se pot căpăta decât prin mame luminate“.

Platon.

„Dați-mi mame bune, să schimb omenirea“.

Napoleon.

Mama cunoaște mai bine decât oricine sufletul copilului, ea mai lesne decât oricine altul poate înfrâna și îndrepta pornirile rele ale unui copil: deaceea îndeobște copilul va fi așa, cum îl va forma mama lui.

Dr. Drăgescu

Dr. MIRON HERETIU
fost asistent la clinica dermato-venerică din Cluj.

Specialist în boale de piele, genito-urinare și venerico-sifilitice. Examinări microscopice, ultramicroscopice, analiza sângelui și a lichidului cefalo-rachidian, electro-terapie. Operațiuni de specialitate. Uretroscopie

CONSULT: 2-4 d. a.

ARAD, B-DUL REGINA MARIA 9.
(Palatul Neuman.)

ȘTIRI DE TOT FELUL.

Rugăm cu profund respect pe toți On. noștri abonați să binevoiască a-și achita abonamentul, că luptăm cu greutate foarte mari. Sunt apoi unii abonați lipsiți de cel mai elementar simț de om și datorință, cari după ce au primit ziarul până acum, în loc de a-și achita abonamentul, îl refuză, ba îl refuză chiar folosindu-se de unele apucături rușinoase ca „necunoscut“, „nu primește“ etc. Contra acestor neoameni vom lua măsurile convenite atât publicându-le numele în ziare cât și improcesându-i pentru datoria lor, fiindcă noi credem că fiecare om și în deosebi Român cinstit, trebuie să-și facă datorința! *Administrația ziarului*

Administrație românească. În comuna Pânade, jud. Târnava-mică, în ziua de 10 Iulie a. c. a sosit comisiunea pentru reforma agrară compusă din un sas, un tătar sau turc, și apoi secretarul ungar și nu lipsește nici lighioana spurcată: jidanul. Vasăzică în comuna aceasta curat românească, și afară de ea încă 2 comune Iclod și Spini curat românești le administrează acești dușmani ai neamului nostru. Suntem scârbiți de acest lucru și nu-l vom putea suferi până când vor mai exista Români în aceste comune. Vom face un protest autorităților județene și dacă nu ne vor asculta, nu vor îndepărta comisia aceasta, noi fasciștii, cari voim să facem numai și numai binele acestor comune și acestui neam românesc, ne vom scăpa în curând de ei. Sau noi, sau ei, fiindcă a fost îndeajuns dela 1920 până acuma, ca acești străini cari sunt dușmanii noștri să facă aici ce le place lor. Noi, cari am depus un jurământ sfânt că vom apăra patria, coroana și tot ce e românesc, rugăm și pe această cale pe dl prefect al județului să ne scape de aceste lighioane. *Irimie Traian, fascist.*

— Dela Societatea Ocrotirea orfanilor de război, comitetul județean Dâmbovița primim următoarele:

D-le director, Vă rog a aduce la cunoștință publică, prin ziarul DVoastră cele ce urmează, ca și ceilalți colegi să urmeze fapta nobilă a dlui subcomisar Petre Rădulescu din poliția orașului Târgoviște:

Mai mulți țigani nomazi, cari comisesse o spargere în comuna Comșani au încercat să mituiască pe dl subcomisar Petre Rădulescu din poliția orașului Târgoviște cu 3000 (trei mii Lei), ca să-i lase a fi scăpați.

Numitul și-a făcut datoria aducând pe tâlhari la penitenciarul orașului Târgoviște, iar suma de trei mii lei a depus-o la parchetul Dâmbovița în folosul orfanilor din război.

În numele acestor copii, și al comitetului aducem vii mulțumiri dlui Petre Rădulescu, și dorim ca mulți funcționari să imiteze frumosul gest, pentru înălțarea prestigiului funcționarului public și în special din poliție, cari sunt destul de rău plătiți.

Presidenta filialei jud. Dâmbovița:
Anna Lt.-Col. Minculescu.

Groznică nenorocire de automobil s'a întâmplat în ziua de 1 Iulie între comunele Nadeș și Țicmandru jud. Târnava-mică — pe drumul Tg.-Mureș—Sighișoara. În automobil erau 5 persoane din Orăștie, cari au murit cu toții. Nenorocirea s'a întâmplat din cauză că șoferul a condus mașina cu o iușală prea mare la cotitura drumului, care era lângă un pod ce ducea peste un părau, mașina s'a isbit în marginea podului și rupând lemnele de barieră, a căzut în părau și toți călătorii au rămas morți pe loc. Păraul era plin cu apă din cauza ploilor așa încât călătorii dacă nu mureau din cauza loviturilor, s'ar fi înecat în apă.

G.

Luptă cu lupii. În comuna Deag lupii au atacat într'o noapte din săptămânile trecute trei turme de oi și pe urmă au sărit și la ciobani. Intre lupi și păstori s'a dat o luptă crâncenă și ciobanii Hang Filon și Dordea Ioan au fost mușcați, iar lupul, care sărise la ei a fost omorât. Ciobanii au fost duși la spitalul din Cluj, unde au fost trimiși și creerii lupului, ca să se vadă nu a fost cumva turbată fiara.

Anunț. Pentru Căminul orfanilor din război (Târgoviște), se caută o directoră, care se cere să facă parte din corpul didactic primar urban, de conduită exemplară și să fie mai în etate.

Informațiuni amănunțite se primesc dela Cămin.

Dr. DIONISIU BENE
UROLOG-VENEROLOG

locuiește în str. Vicențiu Babeș nr. 6
Ore de consultație: a. m. 8-10
5-6 p. m.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în ARAD, str. Românii N-rul 7, am deschis un

Biron tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte executivă lașionări de totfelul de lucrări de zidărie și întreprind totfelul de lucrări tehnice clădiri etc.

Cu stimă:
TEODOR CIOBAN
arhitect.

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică

Dlul Dr. G. A., Cernăuți. — Am primit paralele trimise, pentru că primiți, vă rugăm, sincerile noastre mulțumiri.

Subprefectura județului Arad

Nr. 3010—925.

Publicațiune de licitație.

Pentru repararea edificiilor de zărmă de cavalerie „Regele Ferdinand I.“ se publică licitație minuendă care se va ține Subprefectura județului Arad ziua de 25 August 1925 orele 10 în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice articolul 70—80.

Depunerea garanției de 10% a sumei din ofertă se va adevăra prin recipisa anexată la ofertă prin libel de depunere, prin acțiune garantată de stat sau prin depunerea de bani în numerar.

Suma preliminară în deviz este 519.385 lei.

Elaboratul tehnic, condițiunile de reparare și licitație se pot vedea zilnic în orele oficioase Subprefectura județului Arad camera nr. 4.

Dr. Lazar, subprefect